

Zpráva seniora Tomáše Molnára na konvent za rok 2017 konaný v Hradci Králové 11. listopadu 2018

Sestry a bratři, milí přátelé, poslyšte zprávu seniora – zastupujícího seniora za rok 2017.

Suchá statistická čísla, která jsou k dohledání ve statistikách: náš seniorát vykazoval k 31. 12. 2017 celkem 3.063 členů, což jest o 127 lidí méně, než jsme vykazovali na konci roku 2016. Bohoslužby se konaly 820x za průměrné účasti 407 příchozích. K tomu nutno přičíst další bohoslužby ekumenické, nešpory, bohoslužby v domovech důchodců a jiných zařízeních – těchto všech dohromady bylo ještě 129.

Pokřtěných bylo celkem 19, z toho dospělí tři lidé. Konfirmovaní byli pouze dva.

Sňatků jsme vykonal 17 + dvě požehnání sňatku. Pohřbů bylo v celém seniorátu 33, pohřbených bez církevního pohřbu evidujeme 29.

V celém seniorátu se konala 362x nedělní škola, které se účastnilo průměrně 77 dětí.

Náboženství ve škole se vyučuje jen na dvou místech – konalo se celkem 6x za účasti 36 dětí, většinou vyučujeme náboženství ve sboru – tak se tomu dělo celkem 307x a účast byla průměrně 64 dětí.

V celém seniorátu jsme měli 19 konfirmandů a ti se sešli celkem 120x.

Mládež se sešla 41x a součet průměrů všech setkání je 41.

Biblické hodiny se konají ještě ve všech sborech kromě Bydžova a Hořic, celkem šlo o 393 setkání a součet průměru všech zúčastněných je 150.

Patnáct lidí se připravovalo ke křtu a sešli se celkem 42x.

V pěti sborech se scházela střední generace – celkem 61x a součet zúčastněných je 58.

Nečastá jsou sejití seniorů, příprava učitelů NŠ je pouze ve dvou sborech.

Vedle této činnosti bychom mohli vykazovat množství kulturních akcí pro nejširší veřejnost, v mnohých sborech proběhla Noc kostelů.

Nemám za to, že by mým úkolem bylo pronášet nějakou zdrcující kritiku. Máme jistě různé přístupy a také třeba různá obdarování a různé důrazy. Nevím o nikom z farářů, koho bych mohl označit jako lhostejného. Snad býváme občas unavení, možná nemáme na ledacos, co se nám už nejeví jako životaschopné – jistě je otázka, zda tomu tak je - sílu. Ale dosvědčuji z pozice toho, kdo po sborech jezdí, že farářům i staršovstvům na věci Českobratrské církve evangelické velmi záleží a naší budoucností se zabývají – chcete-li, naší budoucností se trápí.

Seniorátní výbor se sešel 6x k pravidelné schůzi a vykonal v roce 2017 tři vizitace ve sborech. Na schůzích kromě obvyklé a běžné agendy řešil administraci sborů ve Vrchlabí – ten se podařilo obsadit reaktivací Daniely Brodské, ve sboru v Klášteře – v současné době je sbor obsazen Janem Lavickým, odchod Filipa Čapka do jiné služby a administraci Třebechovic – také zde máme sbor již obsazen Michaelem Erdigerem, dva sbory zůstávají neobsazené a o jejich obsazení není aktuálně řeč – sbory v Hořicích a nově také v Kostelci nad Orlicí. Ale i péče o administraci sborů je vlastně jen obvyklá agenda. Vizitace v navštívených sborech se již neřídily striktně dotazníkem Synodní rady, ale byly vedeny formou rozhovoru, přičemž, konstatuji, jsme stejně na témata Synodní radou protežovaná přirozeně došli. Děkuji členům seniorátního výboru – předně laickým, za čas, který práci věnovali.

Nepojednávám v této zprávě samostatně práci odborů seniorátu. Jejich zprávy máme v přílohách materiálu konventu před sebou. V každém případě ovšem děkuji všem, kdo se na práci odborů podílejí a rozvíjejí tak spolupráci přes hranice sborů. To, že se navzájem známe a jsou mezi námi lidská přátelská pouta, považuji za velmi cenné. Děkuji všem, kdo se podílejí na spolupráci s Diakonií, kdo spravují finance ve sborech, pečují o webové stránky, obstarávají křesťanskou službu, přiloží ruku k dílu při opravách a úpravách, napečou a navaří na sborové a seniorátní akce. V tomto světě,

TISK 04

uvědomuji si, není samozřejmé, že někdo něco dělá a dává zdarma a rád, z lásky. Nic z toho není marné – i to jsou věci, které mají podíl na království nebes před námi.

Mám za to, že je důležité mluvit o změnách a všelijakých tlacích, ve kterých stojíme. Nejmarkantnější jsou tlaky ekonomické, které nás nutí k rozhodování, rychlému rozhodování, co bude dál. Je to možná rychlejší, než jsme očekávali. A často, zdá se mi, máme tyto ekonomické tlaky, pregnantně řečeno, nedostatek prostředků, peněz, prostě vysypané kapsy sborů za nejpádňější argument k našemu jednání. Společenství sborů bývají nadto natolik malá, že domnívat se, že větší obětavostí členů – jakkoli se o ní dá a má mluvit, tyto sbory přežijí jako samostatné farní sbory, je ve stávající formě far a kostelů iluzorní. Z mapy našeho seniorátu už proto zmizely dva sbory – Bohuslavice nad Metují a Broumov.

Vlastně mě to rozčiluje, že to, co se nepodařilo komunistům s jejich proticírkevním tažením, se daří volnému trhu docela lehce. A my to akceptujeme.

Nemějte, prosím, obavu. Nechci dojít k žádnému jednoduchému řešení, k žádné absurdní resistenci, která by nějak dobu trvání toho či onoho farářského místa a existence farního sboru zázračně prodloužila.

Doufám také, že se nedíváme se závistí přes plot na církve jiné ražby, které „kvetou“. Já si jistě komplikovanosti naší církve velmi vážím a zjednodušené výpovědi, fundamentalistická zjednodušení a jisté inženýrování duší bych neunesl a ani nechtěl provozovat.

Nemyslím si, že by nám nějak výrazně pomohly excelové tabulky, taxativní popisy toho, co ještě může a co už nemůže být sbor. Dokonce si myslím, že většina z nás je natolik moudrá, že uzná realitu a nic si nemaluje tu a onde bez těchhle normativů.

Shledávám jistý problém v našich formách, jakkoli bych byl velmi opatrný v opouštění naší střízlivosti a jakémukoli bezbřehému příklonu k symbolice – ta je vždy ošidná a produkuje prosté pohanství. Budu-li konkrétní: biblické hodiny – farář se připravuje, aby na ní seděl s jediným účastníkem. Mluvím o zkušenosti více farářů. Sám sebe se ptá, jaký význam má jeho bytí a proč je vlastně placen. Jeden kartotéční člen našeho sboru v Královéhradeckém kraji stojí v prostém počítání naproti cca 1500 lidem v lepším případě jiného vyznání, v naprosté většině neznaných. Mluvím o ideální situaci, kdy by oněch o něco více než tři tisíce lidí psaných v našich kartotékách bylo pravidelnými účastníky sborových aktivit. Skutečnost je tedy ještě daleko dramatičtější. Zároveň – zkušenost týchž farářů – míváme svatby lidí, kteří o ni bez příslušenství k církvi požádají, na kterých vedeme rozhovory plné zájmu a upřímného hledání. Ovšem aby obraz byl úplný – každý z farářů má za sebou katecheze s následným křtem nadšených hledajících a na závěr svou víru vyznávajících, aby celková životnost takového křesťana byla půlroční – pak je pryč a dotčený, zeptáte-li se jej, co bude dál, protože mu zasahujete do jeho soukromí.

V tomto týdnu jsem četl o stárnutí populace našeho kraje a konstatuji, že stárne také populace našich sborů. To je jeden z dalších problémů, které neseme – naše mládež odchází do velkých měst, nejčastěji do Prahy, kde někteří posílí pražské sbory, někteří také ne a ztratí se ve víru velkoměsta. Dokonce i mnozí, které jsme jako dospělé křtili a vydrželi, jsou pryč, jsou v Praze.

Zpět k oněm formám – jistě nesmíme opustit exegezi, fundované studium Písma, hebrejštinu, řečtinu, všechnu tu znalost, kterou máme mít, ale asi to všechno nepředáme formou přednášek a suchých seminářů. Snad se formy práce musí posunout blíže k lidem a míním, že pro to máme dostatek materiálu v evangeliích, kde se Kristus setkává osobně s lidmi, s jejich skutečnými problémy, s jejich bolestmi a do toho všeho sestupuje... K Pánu Bohu dojdou, ale jakoby zcela cestou přirozenou – sestoupením Kristovým k tomu člověku, nikoli taháním ho na špagátě znalostí kamsi vzhůru. Jistě, nikdo z nás není Kristus. Takže na prvním místě vidím jako nutnost náš osobní vztah k právě k němu, který bude patrný a který se stává vztahem k druhým lidem. Nic nového asi neříkám, už to tady bylo a snad leckde je. A znovu zdůrazňuji, že to neznamena žádnou rezignaci na naši teologickou fundovanost – právě naopak.

S tím snad souvisí i jedno zjištění. Parochiální systém, jak jsme na něj byli zvyklí, je možná u svého závěru. Kde věc funguje, tam ji držíme. Kde na faru chodí lidé, tam nic neměňme. Ale tam, kde se fara a kostel a přilehlá stodola a já nevím co ještě, stala problémem, nebo třeba také už jedinou věcí, která nás drží pohromadě – takhle nekončící starost, jak to utáhnout a uživit, tam vážně uvažujme znovu o tom, co to je církev, co to je sbor. A odpověď zní: je to předně a také nakonec společenství lidí, bratrů a sester, kteří se shromažďují okolo svého Pána Ježíše Krista. Jestliže by sbor měl padnout na nedostatku financí na údržbu, vytápění a osvětlení fary, pak se scházejte klidně v kuchyni u toho či onoho člena sboru – ale scházejte tak, aby se to vědělo a s pohledem, který je nutno pěstovat, upřeným k Božímu království. Jestliže se do té kuchyně nakonec nevejdete a budete si muset pořídit znovu prostory, to je v pořádku. Ale není to naopak – že bychom nadměrně prostory měli teprve naplňovat.

Zcela pochopím, když tím leckoho, kdo v péči o tu či onu budovu, která zeje nakonec prázdnotou, strávil spousty času, naštvu. Zcela rozumím našim vlastnickým pudům a neříkám to s žádnou ironií. Zcela rozumím, protože, a to už jsem vícekrát říkal, jsem ve vztahu k těmhle našim starožitnostem, k farám a tolerančním chrámům, vyrostl. A přesto – my nejsme spolek přátel starožitností, ale Kristova církev. Na podepření toho, co říkám, odkazuji k Písmu – ani hora Garizim, ba ani chrám ve vsi své nádheře – ale ti, kteří volají v Duchu a Pravdě. Tím neopouštím naše tradice, nezahazují dědictví otců, jen bych chtěl, abychom jako praví zákoníci, kteří se stali učedníky království nebeského, byli jako hospodář, který vynáší ze svého pokladu nové i staré."

Asi s tím souvisí také další dědictví, za které děkuji a mám je rád, totiž dědictví kulturně-duchovní. Z toho nevyhazuji ani jediný kousek. Jen vím, že lidé okolo nás je nejsou většinou schopni vnímat a ocenit jeho drahocennost. Vlastně bych je rád k němu přivedl – programově, ale vím, že je to cesta dlouhá. Když mám před sebou Kralickou bibli, staré písně, to všechno, co jsem sál s mateřským mlékem, to nedovedu lehce odhodit. Zároveň však vím, že nezasvěcený tomu vůbec nerozumí a ani ho to nezajímá. Ergo – na prvním místě je opět evangelium, které tohle vše, čeho si vážíme, vytvořilo, ale neexistuje závisle na tom všem. Jsou to dobré věci a je na nás, abychom spolu s první věcí vedli i k tomu všemu, důmyslně, nově, pracně. K tomu potřebujeme vzdělané presbytery, vzdělané členy sborů, ale potřebujeme k tomu vzdělané faráře, ty, kteří se věcí zabývají odborně. Nemám za to, že by to mohlo jít bez nich.

Neznám ve všem výběru nic lepšího, než je Českobratrská církev evangelická. Jsem rád, že jsem jejím členem – členkem – jedním z jejích údů. Víím, že to pociťujete stejně.

Mnoho věcí jsem neřekl, mnohé třeba prostě nevím. Ale jisté je, že máme hledět ke království Božímu, které je před námi a že je to tam, kde svítá.

Nebojte se!